

گفت‌وگو با نزهت امیری

بار سنگین زن بودن بر دوش یک رهبر ارکستر

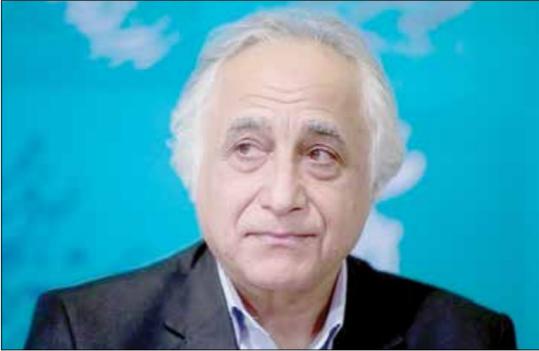
اهلش هستند؛ شاید به همین دلیل ما را انتخاب کردند. بانویی روز گذشته پیامی به من دادند و گفتند، خانم امیری من دوستی در فرانسه دارم که معتقدند نه تنها شما در ایران

روی صحنه نبرده‌اند.»

«خیلی سخت است که آدم هنرمند باشد و جدای از مسئولیت‌های دشوار اصالت هنری، زن هم باشسد؛ در شرایطی که برخی ارزش‌ها در جایگاه درست خودشان قرار ندارند، این مساله مدام بار سنگینی بر دوش شما می‌گذارد.» جملات بالا بخشی از اظهارات نزهت امیری، رهبر ارکستر است که در گفت‌وگو با ایسنا مطرح می‌شود.

ایین بانو که به‌عنوان تنها رهبر ارکستر زن در ایران شناخته می‌شود، در پاسخ به این سوال که در ایام همه‌گیری ویروس کرونا مشغول انجام چه کاری بوده است، اظهار کرد: «در ایام کرونا در سال گذشته و در ۱۰ مرداد ماه یک اجرا با ارکستر بانوان سرزمین مادری داشتم که در فضای باز تالار وحدت اجرا کردیم. از طرفی در حال آماده سازی یک آلبوم هستم که در مرحله مجوز است و من به‌عنوان ناظر حضور داشتم و بیشتر وقتم را در ایام کرونا گرفت. پنج مجلد از کتاب‌های کودک من نیز دو روز پیش از اجرا، بالاخره پس از سال‌ها تجربه، کار، نگارش و ویرایش، منتشر شد.»

امیری که به تازگی رهبری «ارکستر سرزمین مادری» را به صورت حضوری در تالار وحدت عهده دار بود، دربارهٔ از سر گرفته شدن اجراهای حضوری پس از دو سال شیوع کرونا، گفت: «از اولین اجراها به همراه تماشاگر بودیم. همیشه کارهای سخت را بر عهده آدم‌هایی می‌گذارند که

محمد شمس لنگرودی کتاب «تاریخ تحلیلی شعر نو» را پاسخی به سوالاتش توصیف می‌کند و البته درخصوص استفاده از مطالب این کتاب بدون ذکر منبع نیز می‌گوید ضرر ندارد. ماخذ را بنویسند.

این شاعر و پژوهشگر که به‌تازگی در صفحه خود پستی را با مضمون چاپ هشتم مجموعه چهارجلدی «تاریخ تحلیلی شعر نو» منتشر کرده، در گفت‌وگو با ایسنا از نحوه تولد این کتاب و همچنین امکان خلقتش در زمان حال می‌گوید.

این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

محمد شمس

مشغله نویسنده همان باشد. اما برای من نوشتن این کتاب یافتن پاسخ به مقاری سوالات خودم بود. و چون آن پاسخ‌ها را گرفته بودم، تقریباً دیگر به کتاب مراجعه نکردم.

بویژه این‌که پاسخ‌ها در حافظه من بود. برای همین هم هرگز نگاه انتقادی به آن‌ها نداشتم؛ چون نویسنده برای نگاه انتقادی به کتابش، باید مشغله‌اش را داشته باشد و بداند که این بازبینی در کجای کتاب و چه تاثیری دارد.

بنابراین در تجدید چاپ‌هایی که از «تاریخ تحلیلی شعر نو» منتشر شده، اصلاحی بر روی نسخه اولیه صورت نگرفته است؟

فکر می‌کنم فقط در چاپ دوم بوده که من یک کتاب جدید پیدا کرده بودم و آن زمان به کتابم اضافه کردم. بعد از آن، نه کتاب جدیدی پیدا کردم که پیش‌تر ندیده باشم و نه مشغله‌ام این بود که کتاب نایافتگی را بیایم. به جز این مورد، تجدید چاپ‌ها همان ویراست نخست است.

رئیس سازمان سینمایی مطرح کرد

درخواست هزار میلیارد تومان تسهیلات برای توسعه زیرساخت‌های سینمایی کشور

گوناگون شناسایی بررسی و عملیاتی کنیم. وی افزود: در جمع برنامه ریزان اقتصادی گزارش و چشم اندازی از وضعیت زیرساخت های سینمای کشور و همچنین، مقایسه ای با صنعت سینماسازی در جهان و کشورهای منطقه ارائه دادم و جایگاهی که ما قرار داریم برگزار شده بود که فرآیندهای مطالعاتی مطلوب و خوبی شکل گرفت.

رئیس سازمان سینمای کشور، با بیان اینکه اقتصاد سینما بسیار ضعیف و شکننده است، تصریح کرد: قطعاً، یکی از مهم ترین اولویت ها و محورهای فعالیت و سیاستگذاری سینمایی ترسیم وضعیت، چالش ها، نیازسنجی، ظرفیت شناسی و تعریف و شناسایی منابع و امکانات برای پویایی سینما و رونق و تقویت آن در سطوح مختلف است. به گفته وی، بدون تردید، با عزم و نگاه ملی و عدالت محورانه ای که هم در دولت و هم در مجلس شاهد بودم به وضعیت آینده سینما و بهبود و روند رشد آن خوش بین هستم. این گونه نشست ها و کارگروه های تخصصی و موضوعی کمک می کند تا چالش ها، راه حل ها و ساز و کارهای

او ادامه داد: «واقعاً ما افتخار می‌کنیم به اینکه علی‌رغم مشکلات، تلاشمان برای مقابله است؛ چون زندگی باید علی‌رغم مشکلات عیدهای که شاید کسی راه‌حلی هم برای آن‌ها ندارد، از سر گرفته شود. علی‌رغم عزیزانی که در این مدت از دست داده‌ایم، و واقعا آفق روشنی هم نمی‌بینیم اما نمی‌شود تلاش نکرد.»

این هنرمند همچنین در پاسخ به این پرسش ایسنا که آیا می‌تواند زن هنرمندی را به‌عنوان جایگزین خود معرفی کند و اینکه در فکر انتقال تجربیات خود به دیگر هنرمندان زن ایرانی هست؟ اظهار کرد: «من در این راستا اصلاً خودم را لیدر نمی‌دانم. من یکی از افرادی هستم که در این عرصه فعالیت کردم و امکان یافتم بعد از گلنوش (خالقی) عزیز که نتوانست در کشور خودش کارهای روح الله خالقی بزرگ را اجرا کند، این کارها را روی صحنه ببرم. حقیقتش خیلی اطلاعاتی ندارم از اینکه چه اتفاقاتی می‌افتد اما تا زمانی که به صورت بنیادین بسترها آماده نشود، نمی‌توان امید داشت که مثلاً دانشجویانی در یک رشته، زیر نظر استاد پرورش پیدا کنند. اما مطمئن باشید همانطور که من با تلاش از دل این کویر بیرون آمدم، مطمئنم هر چقدر که سخت هم باشد انسان‌هایی که شایسته هنر باشند و آرمان‌های بزرگی دارند، راه را پیدا خواهند کرد.»

گفت‌وگویی درباره «تاریخ تحلیلی شعر نو»

کتاب شمس لنگرودی در گذر زمان

فضای کاری و هنری دورانی که به سراغ نوشتن «تاریخ تحلیلی شعر نو» رفتید، چقدر در نوشتن کتاب تاثیرگذار بود؟

سوال خوبی است. هر کتاب تاریخی و تحلیلی که نوشته می‌شود، به نوعی تحلیل زمان خود نویسنده هم هست. یعنی از صافی روزگار نویسنده هم عبور می‌کند. به طوری که در دهه ۵۰ شمسی، کتاب‌هایی که درباره عرفایی مثل حلاج هم نوشته می‌شد، گاهی مارکسیستی در پشت خود داشت.

حتی یکی از نویسندگان طوری منصور کتابش شعر نو استفاده می‌کنند بگویند از کجا برداشته‌اند. برای خودشان می‌گویم. شاید ارجاعات من اشتباه یا غلط بوده باشد که در مضیقته نینفتند. مثلاً من مطلبی را از مجله «جهان نو» که در دهه ۱۳۲۰ منتشر شده بود، در کتابم آورده‌ام. دیدم فردی عین این نقل قول را از کتاب برداشته و زیر آن نوشته: «جهان نو» در حالی که من چند کلمه غیر مرتبط با منظور را از متن حذف کرده بودم. به هر حال ضرر ندارد ما‌خذ را بنویسند.

بنابراین آن سال‌هایی که من این کتاب را می‌نوشتم قطعاً در لحن، تحلیل و دیدگاه من تاثیر گذاشته.

فرهنگی

نگاه

سینما توگراف و اُنول و مشروطه . . .

ساقی سلیمانی ❀

نمایش تصویر مصور مظفری به نویسنندگی اصغر گروسی و کارگردانی وحید نفر در ایرانشهر بسروی صحنه رفت. این‌نمایش ایرانی توانست خود را به میزان بالایی به استانداردهای یک نمایش ایرانی تمام و کمال نزدیک کند. در ابتدا آنچه مخاطب را با خود همراه می‌سازد موسیقی زنده اثر است که هم

سبک اجراهای ایرانی را حفظ کرده و هم در هماهنگی با ریتم متن این نمایش بدون هیچ کمبودی ظاهر و شنیده شده است. گرچه آمیابنس صدای بازیگران در شروع نمایش و ریتم گفتار متن نمایش توسط بازیگران بهتر بود ربع پرده باینن بیاید اما در طول اجرا همین ریتم حفظ شده است و البته با در نظر گرفتن متن کار مشکلی کم بود که بازیگران از پس آن برآمده بودند.طراحی لباس و گریم و صحنه معقول بود و در واقع بار اثر را بر دوش اینها نگذاشته بودند. متن از ورود سینما توگراف و بعد ماشین توسط مظفرالدین شاه به ایران شروع می‌شود و به صدور فرمان مظفری و مشروطه و سپس مرگ شاه منجر می‌شود.همین قالب مشخص و به اندازه از هوشمندی نویسنده می‌آمد، برشی مهم از تاثیر قاجار و خاصه مظفرالدین شاه را روایت کرده است.اما نقطه قوت این نویسنده در این بود که برعکس روال نمایش‌های ایرانی و یا کم‌دی‌های روز و یا سطح سلیقه مخاطب عام، در بردن طنز و کمدی به سوی شوخی‌های جنسی پرهیز کرده است.بازیگران با توانایی در زمینه‌متد اکتینگ و متن با طعنازی به معنای واقعی توانسته بود مفرح باشند.نکته مهم دیگر این متن این بود که در قالب داستان و روایت خویش باقی اشکال نمایش ایرانی را هم معرفی می‌کرد از تعزیه تا سلیه بازی در لایلهی این قصه جناب به مخاطب معرفی شده بود. نکته بالا نشان می‌دهد این گروه و مخصوصا نویسنده برای این اثر پژوهش انجام داده است و آگاهی لازم را برای کاری که می‌خواهد انجام دهد دارد. در شخصیت پردازی متن به نوبه خویش و کارگردانی و بازیگردانی به نوبه خویش شخصیت های پورنگ داستان را به پختگی خوبی رساندند مظفرالدین شاه، ابراهیم خان عکاس‌باشی، اتابک اعظم و حتی مطربانی که در یک صحنه باید توانایی خود را نشان می‌دادند. در این متن به شکلی کاملاً ظریف و نه آندردی که به تکرار مغل برسد، گریز به اصطلاحات زمان حال زده شده و کمدی باز هم با مخاطبان درون سالن تعامل ایجاد کرده است. برخوردهای فرمی در اجرای این نمایش یکی از درخشان ترین اتفاق‌ها بود. نمونه مثال اسلوموشن اجرا کردن و حتی در صدا آن را رعایت کردن، البته باز هم بسیار کم و به اندازه، رعایت جزئیات در زمانی که لحن نمایش به سمت شبیه خوانی رفت و آن ورقه های پارک و ستونی، اینها را مخاطب آگاه و کسی که سابقه پژوهش نمایش ایرانی و خاصه تعزیه داشته باشد بدون شک امتیازات ویژه این نمایش می‌داند.چندین برخورد سونرال و زیر متن‌های جناب که از متن به بازی‌ها چفت و بست شده بود نشان از ماهرانگی کامل اجزای این نمایش داشت.استفاده از زن‌پوش برای رساندن متن به برخورد های نقادانه بر علیه سانسور را همچنین می‌توان از برخوردهای فرمی و درخشان این نمایش دانست.البته نشان دادن سانسور در طول تاریخ این سرزمین. رساندن متن در میانه آن به این ماجراها و اینکه وجه دراماتیک اثر گره بخورد با تهدید و تحقیر ابراهیم خان را هوشمندانه دیدم.در مجموع نکات بسیار ظریف و طنانانه‌ای در این‌نمایش بود که می‌توان آن را اثر قابل دفاعی دانست. و در پایان نکته نگارنده این است که در سال‌های جاری گویا در تئاتر گروه‌های مختلف نسبت به هم جبهه غلظی دارند و نباید فراموش کنند اگر جریان موفقی و ماندگاری در تاریخ تئاتر ایران داشتیم که نامش کارگاه نمایش بود، لیشلس تعامل همه انواع نمایش در فضایی صمیمانه و آزاد بود که همواره درگیر پژوهش بودند و تا همچون تعاملی دوباره ایجاد نشود آثار ماندگاری همچون شهر قمشه از دل تئاتر ما بیرون نخواهد آمد. شهر قمشه مثال بارز و ماندگار این تعامل موفق و هوشمندانه بود. به امید آشتی بیشتر و آگاهی بیشتر.

❀ پژوهشگر و منتقد

اخبار کوتاه

نمایش «مهاجر» در جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه در فیلیپین

فیلم کوتاه «مهاجر» به نویسندگی و کارگردانی مرضیه ماندگاری در پنجمین حضور بین‌المللی خود، در هشتمین دوره فستیوال بین‌المللی فیلم BakunawaYounge Cinema در کشور فیلیپین به نمایش در می‌آید. این جشنواره برای تمامی ژانرها یک فستیوال به همراه ورکشاپ هایی برای گردآمدن فیلمسازان است. فیلم کوتاه مهاجر همچنین در ادامه حضور بین‌المللی خود به زودی در جشنواره After life در آفریقای جنوبی نیز به نمایش در خواهد آمد. فیلم مهاجر پیش از این موفق به راهبایی و اکران در نوزدهمین جشنواره one shot ارمنستان، cinemagia ایتالیا و همچنین سی و هشتمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران شده بود. مهاجر نخستین ساخته ماندگاری فیلمی مینیمال با فضایی سوررئال است که با رویکردی انسان دوستانه و در راستای ترویج صلح و دوستی و به شیوه سکانس پلان ساخته شده است.

شماره جدید «نگاه نو» منتشر شد

صدوسی و یکین شماره از مجله «نگاه نو» ویژه داستانیفکسی منتشر شده. به گزارش ایسنا، بخش ویژه این شماره به «فیوودر داستانیفکسی» اختصاص دارد که با این مطالب همراه است: «درباره بخش ویژه این شماره، «چرا هنوز باید داستانیفکسی خواند؟» نوشته آبتین گلکار، «داستانیفکسی: مولف به مثابه روان‌کاو» نوشته لویییس برگر، با ترجمه سامان تولکی، «داستانیفکسی و هنر نقاشی» از جمال عرب‌زاده، «مسئله «زن» در ادبیات روسی: داستانیفکسی و تالسوتی» نوشته زهرا محمدی، «تالسوتی یا داستانیفکسی» نوشته کوین هارتنت با ترجمه بهرام فرهنگ

و «آملاتی درباره بردارن کارمازوف» نوشته کوین هارتنت با ترجمه صالح نجفی. «عبدالرزاق قرنه» نوشته وازریک درساهاکیان و «هوشن (خطابه جایزه نوبل)»نوشته عبدالرزاق قرنه با ترجمه رضا رضایی در بخش «جایزه نوبل ادبیات ۲۰۲۱» درج شده‌اند. در بخش مقاله‌ها هم «سریال تشکیلات و دل مشغولی‌های ژئوپلیتیک در ترکیه»(روایتی حماسی از فعالیت‌های سازمان اطلاعات ملی ترکیه) از نادر انتخابی، «ریشه‌های تاریخی بحران قریابغ» از سیروان خسروزاده، «از او و خسروندی‌ها و ناخرسندی‌هایش» (یادی از رضا شیخ‌الاسلامی)، استاد سیاست و تاریخ در آکسفورد) نوشته عبدالله‌الحسین آذرنگ، « بازگو حالی از آن خوش حال‌ها» (به فرخندگی هفتاد و پنجمین زادروز عبدالله کوتوری) نوشته لوند بهاری و «مسئله سیمین و جلال» (ای کمال احمد هم از دانشور موخته بود) نوشته علی حسوری درج شده است. «فرار بزرگ» نوشته هلیما ولویتز با ترجمه وازریک درساهاکیان و «یوفالو» نوشته کلاریس لیسکتور با ترجمه عبدالله کوتوری در بخش داستان‌های این شماره آمده است.

«دریازدگی» در خانه هنرمندان ایران

نمایش «دریازدگی» در تماشاخانه استاد انتظامی به روی صحنه می‌رود. به گزارش ایسنا، این اثر نمایشی به نویسندگی عباس جمالی و به کارگردانی امیرسپهر تقی‌لو از تاریخ نوزدهم دی ماه به صحنه خواهد رفت. در آستانه پیش‌فروش بلیت نمایش از پوستر آن نیز رونمایی شده است. آرش صفایی، کیمیا آهنگران ، نگار اکبری و مهرا ن مرادی بازیگران «دریازدگی» را تشکیل می‌دهند. همچنین سید عماد عامری، مجری طرح و محسن نجفی‌نیا به عنوان مدیرتولید این پروژه را همراهی می‌کنند. از دیگر عوامل نمایش می‌توان به شیدا زواری، طراح لباس، نیلوفر نقیب‌ساداتی و محمدرضا رحمتی، طراح نور، بهروز سیفی، طراح صدا و موسیقی، سجاد داستانی، طراح پوستر و پرورش، ایمان بزدی، دستیار اول کارگردان و برنامه‌ریز، علیرضا عالی مقدم، دستیار دوم کارگردان، عسل اصفهانی، منشی صحنه، شروین حق‌پناه، مدیر صحنه، محمدصادق زرجویان و آرش رضایی، عکاس، امیرقالیچی (تئاترپازها) تبلیغات مجازی و الهه حاجی‌زاده: مشاور رسانه‌ای این تان اشاره کرد. این نمایش از نوزدهم دی تا هشتم بهمن ساعت ۱۸:۳۰ در تالار انتظامی خانه هنرمندان روی صحنه می‌رود و بلیت آن از طریق سایت تیوال به فروش می‌رسد.

پیرامون بر من تأثیر زیادی داشت. سال‌هایی که در پاکستان بودم رنگ آثارم گرم‌تر بود و وقتی به مجارستان رفتم رنگ‌های که استفاده می‌کردم سردتر شدند. او درباره دلیل نمایش فرش‌های مدرنس گفت: در این آثار گذار از لحظه را در کارم ثبت کنم. این هنرمند افزود: پرسوه قالی‌بافی بسیار طولانی است و خانواده‌ای ممکن است یک سال در کنار هم مشغول بافت فرش باشند و هر گره می‌تواند ثانیه‌هایی باشد که آن‌ها ثبت کرده‌اند. بعد این فرش به خانه دیگران سفر می‌کند و در هر خانه داستان‌های دیگری به آن نمایش داده که هرچند دیدن خرابی آن‌ها ناراحت‌کننده است اما باز هم می‌توانیم آن‌ها را به خاطرات قدیم خود پیوند دهیم.

بنی‌اسدی از نمایشگاه آثارش در گالری طراحان آزاد می‌گوید

قصه قالی‌ها

فیگور انسان نیز وجود داشت اما کم‌کم حذف شدند و فقط به خود فرش پرداختم. پس از آن وقتی به مجارستان رفتم آثار دیگر فرشی وجود نداشت و این نقوش از مقابل چشم‌انم رفته بودم، بنابراین کارهایم آبس‌تره‌تر شد و طبیعت منطقه را به صورت ذهنی به کارهایم اضافه کردم.رژ، فرش‌های ایرانی نیز از طبیعت آن‌ها دیده می‌شود. من هم سعی کردم از الهم گرفته‌اند و گل‌ها و گیاهان و حیوانات در طبیعتی که می‌بینم الهام بگیرم و حس زمان و

زندگی است. روایت‌هایی در خود فرش وجود دارد و آدم‌هایی که روی آن می‌نشینند نیز هر کدام قصه و داستانی دارند. فرشی که با می‌خورد و قدیمی می‌شود همه این داستان‌ها را در خود نگه می‌دارد.

بنی اسدی افزود: وقتی‌ایده نقاشی کردن با الهام از فرش به ذهنم رسید مدت طولانی با دقت به فرش‌های خانه نگاه می‌کردم و بعد تصاویر آن‌ها را در صورت ذهنی و تغییر یافته نظرم فرش برای ما ایرانی‌ها یک عنصر ضروری

با وجود بهبود نسبی شرایط سینما در

سال ۲۰۲۱، فروش سالانه سینمای آمریکا

همچنان ۶۱درصد کمتر از دوران پیش از آغاز

نمایشگاه آثار مرجان بنی اسدی با عنوان

«روایت‌های در هم تنیده» در گالری طراحان

آزاد برپاست. بنی اسدی در گفت و گو با

هنرانلین با اشاره به اینکه در این مجموعه

آثار نقاشی و سرمایه‌ک به نمایش در آمده است

که در چهار سال اخیر شکل گرفته‌اند، گفت:

من در دانشگاه ملی هنر پاکستان در رشته

نقاشی تحصیل کردم و پس از آن فوق لیسانس

سرمایک دیزاین را در مجارستان گذراندم.

بنی اسدی ادامه داد: زمانی که در پاکستان

زندگی می‌کردم چند فرش در خانه داشتم و

بسا وجود این‌که از ایران دور بودم با دیدن این

فرش‌ها احساس می‌کردم در ایران هستم، به

نظرم فرش برای ما ایرانی‌ها یک عنصر ضروری است که در گفت‌وگو با ایسنا مطرح می‌شود.

این بانو که به‌عنوان تنها رهبر ارکستر زن در ایران

شناخته می‌شود، در پاسخ به این سوال که در ایام همه‌گیری

ویروس کرونا مشغول انجام چه کاری بوده است، اظهار کرد:

«در ایام کرونا در سال گذشته و در ۱۰ مرداد ماه یک اجرا با

ارکستر بانوان سرزمین مادری داشتم که در فضای باز تالار

وحدت اجرا کردیم. از طرفی در حال آماده سازی یک آلبوم

هستم که در مرحله مجوز است و من به‌عنوان ناظر حضور

داشتم و بیشتر وقتم را در ایام کرونا گرفت. پنج مجلد از

کتاب‌های کودک من نیز دو روز پیش از اجرا، بالاخره پس

از سال‌ها تجربه، کار، نگارش و ویرایش، منتشر شد.»

امیری که به تازگی رهبری «ارکستر سرزمین مادری»

را به صورت حضوری در تالار وحدت عهده دار بود، دربارهٔ

از سر گرفته شدن اجراهای حضوری پس از دو سال شیوع

کرونا، گفت: «از اولین اجراها به همراه تماشاگر بودیم.

همیشه کارهای سخت را بر عهده آدم‌هایی می‌گذارند که